ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

ASPECTES GENERALS DE LA CONTRACTACIÓ DE LES OBRES REFORMA DELS ACCESSOS A PLANTES DE L'ESCALA PRINCIPAL DE L'HOSPITAL PARC TAULÍ EXPEDIENT: 26OB0012P

PARC DEL TAULÍ, 1 - 08208 SABADELL - BARCELONA

CONSORCI CORPORACIÓ SANITÀRIA PARC TAULÍ DE SABADELL

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

1.OBJECTE

En aquest document s'estableixen els aspectes generals tècnics de la contractació de les **Obres Reforma dels accessos a plantes de l'escala principal de l'hospital Parc Taulí**.

2.CONSIDERACIONS GENERALS

Lloc d'execució del contracte: Escala principal de l'edifici Hospital Parc Taulí, Parc Taulí 1, 08208 Sabadell.

Totes les tasques assignades al projecte objecte del contracte es faran sota les condicions tècniques i econòmiques que figuren en aquest document i en els corresponents plecs tècnics específics/projecte i annexos.
La informació, el projecte que el CCSPT treu a licitació són essencials, i per tant, les empreses licitadores, sota la seva responsabilitat, risc i ventura, han de seguir-la per realitzar la seva oferta. Per tant, la incorrecció d'aquesta informació mai serà acceptada per augmentar el preu total ofert. El nivell assolit de redacció de les bases del projecte és suficientment detallat per evitar incorreccions en les ofertes.

L'adjudicatari haurà de realitzar al seu càrrec, dins de l'import total ofert, totes les actuacions que es derivin de les condicions que s'imposin i en concret:

- Elaborar la documentació complementària de l'obra (projecte constructiu, programes de treball, planificació i seguiment de les obres o entregues de material, documentació *as built*, etc.)
- Assumir funcions tècniques.
- Executar les tasques assignades.
- Realitzar les tasques de coordinació en tot allò que sigui necessari en el funcionament organitzatiu de les obres.
- Permetre l'entrada a les obres que s'estiguin executant a altres contractistes o industrials contractats pel CCSPT.

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

- Donar totes les facilitats raonables per a la realització dels treballs que siguin encomanats a altres contractistes que poguessin intervenir en l'obra. Això sense perjudici de les compensacions econòmiques que tinguin lloc entre contractistes per utilització de mitjans auxiliars o subministraments d'energia o altres conceptes.

El CCSPT es farà càrrec de la gestió, tramitació i abonament dels permisos i llicències d'execució de les obres tant de l'Ajuntament de Sabadell com del Col·legi d'Arquitectes.

3.VISITES A LES INSTAL·LACIONS I ESPAIS AFECTATS.-

És condició indispensable per a l'acceptació de les ofertes tècniques, la visita tècnica a les instal·lacions i espais afectats objecte de la licitació en la data i hora que s'indica al quadre de característiques del contracte.

IMPORTANT:

Obligatorietat de realitzar la visita a les instal·lacions tècniques objecte de la contractació: és **condició indispensable per ser admesa la oferta**, haver realitzat una visita tècnica a les instal·lacions, per conèixer les localitzacions i l'estat dels equipaments. Caldrà adjuntar el preceptiu certificat, que es lliurarà signat al moment de la visita en el sobre A.

Per aquest motiu, es concreta un dia de visita amb el personal dels serveis tècnics del Consorci Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell, i que s'indicarà al quadre de característiques o al perfil del contractant. Cada certificat es podrà presentar únicament a una oferta.

Per motius organitzatius, és imprescindible sol·licitar mitjançant e-mail mcastells@tauli.cat i sgodoy@tauli.cat o al telèfon 93.745.82.23 l'assistència a la visita, indicant empresa, persona de contacte, nombre total de persones que assistiran a la visita i indicant com a referència "**SOL·LICITUD VISITA OBRA-26OB0012P**".

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

4.PRESENTACIÓ DE L'OFERTA

L'oferta tècnica haurà d'estar ben classificada i detallada, especificant la documentació en funció del projecte que aplica amb l'objectiu d'una correcta identificació pel que fa a la documentació i la seva posterior valoració.

SOBRE A:
DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA
DOCUMENTACIÓ TÈCNICA

SOBRE B
DOCUMENTACIÓ ECONÒMICA O AUTOMÀTICA

L'import de sortida màxim de la contractació per a cada projecte es detalla en el quadre de característiques/plec de clàusules administratives.
En l'esmentat sobre s'hauran d'incloure els preus unitaris dels llistats d'amidaments de cada projecte.
Aquesta haurà de tenir en compte estrictament allò que es determina a la documentació del projecte. Les propostes econòmiques hauran de detallar expressament els preus unitaris i totals de les unitats d'obra en format digital (**no incorporar aquesta informació pot significar el rebuig de la oferta presentada pel licitador per estar incompleta**).
Així mateix hauran de considerar totes les despeses directes i indirectes, i en concret tots els mitjans auxiliars, bastides, magatzem, vigilància, ajudes d'obra, etc. i sistemes d'elevació.

a. Resum general del pressupost de l'obra formulat segons model que figura com ANNEX C.

El preu comprendrà en tot cas els costos indirectes necessaris per al desenvolupament de l'objecte del contracte.

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

En cap cas s'admetran ofertes econòmiques per import superior al pressupost de l'obra segons els Projectes Executius.

5.TERMINI D'EXECUCIÓ DEL CONTRACTE

L'execució de les obres es durà a terme en el termini estimat de 7 mesos.

6. ACTUALITZACIONS TÈCNIQUES

Si s'escau, durant l'execució de les obres i instal·lacions, podrà alterar-se o modificar-se el disseny de les estructures inicials degut a recomanacions d'ens homologadors de les instal·lacions, o arran de noves normatives del sector que pugui sorgir en l'execució de l'obra o instal·lació, sense que això suposi cap alteració de l'import adjudicat, aquestes modificacions hauran de ser suportades per l'empresa adjudicatària i aniran al seu càrrec.

7. SUBCONTRACTACIÓ

L'adjudicatari podrà subcontractar empreses terceres per la realització parcial del contracte amb el compliment dels requisits establerts a la normativa vigent en matèria de contractació pública i a l'establert al plec de clàusules administratives particulars que regeixen la present contractació.

Les prestacions parcials que l'adjudicatari subcontracti amb tercers no podran excedir del previst a la clàusula 39 del Plec de clàusules administratives particulars tipus d'obres que regeixen la present contractació.

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

La infracció de les condicions establertes per a procedir a la subcontractació, així com la falta d'acreditació de l'aptitud del subcontractista o de les circumstàncies que determinants de la situació d'emergència o de les que fan urgent la subcontractació, podran donar lloc, en tot cas, a la imposició de penalitats o a la resolució del contracte.

Els subcontractistes quedaran obligats només davant el contractista principal que assumirà, per tant, la total responsabilitat de l'execució del contracte davant el CCSPT.

Les empreses proposades com a subcontractistes hauran d'aportar el corresponent DEUC o declaració responsable, segons s'escaigui.

8. ESPECIFICITATS TÈCNIQUES DE DETERMINATS MATERIALS I EQUIPAMENTS

Si determinats materials i equipaments que conformen el projecte estiguessin vinculats a materials i equipaments que actualment ja disposa l'entitat, serà necessari respectar les actuals marques, atès que la no utilització d'aquestes en els nous dispositius podria provocar greus inconvenients i/o incompatibilitats en els actualment existents i en els professionals que actualment utilitzen aquests. L'adjudicatari per tant, haurà de respectar les especificitats tècniques dels materials que s'indiquen al projecte d'execució.

9.DOCUMENTACIÓ DE FINAL D'OBRA

L'obra no es donarà per finalitzada fins que la direcció facultativa i la propietat hagin rebut tota la documentació (legalitzacions, certificats, as-built, etc.) i en concret la que a continuació es relaciona que es considera inclosa dins de l'oferta, sense cost addicional per a la propietat

- **Relació de documentació d'instal·lacions a lliurar ABANS de la signatura del CERTIFICAT FINAL D'OBRA i ABANS de la posta en marxa de l'ACTIVITAT**

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

1. INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES I D'IL·LUMINACIÓ

1.1. DOCUMENTACIÓ

1.1.1. Certificat instal·lador elèctrica, antic butlletí, (BT, AT o ambdós) de la zona nova i/o modificada.

1.1.2. Acta favorable per EAC de BT de la zona nova i/o modificada, d'acord al projecte executiu realitzat.

1.1.3. Projecte executiu actualitzat a la certificació final d'obra.

1.1.4. Declaració de responsable de la instal·lació firmada.

1.1.5. Totes les taxes de Indústria aniran a càrrec de la constructora o de la instal·ladora, mai a nom de CCSPT.

1.1.6. En els casos que les inspeccions hagin estat desfavorables, hi haurà un període màxim de 15 dies per resoldre les esmenes i entrar les respostes a les EIC, independentment dels terminis que es fixin a les pròpies actes d'inspecció.

2. CONDICIONAMENT D'AIRE, VENTILACIÓ, ACS I AFS

2.1. DOCUMENTACIÓ

2.1.1. Si s'escau Acta EAC de condicionament d'aire. Les àrees quirúrgiques i altres zones considerades com a tals a nivell de qualitat d'aire (sales de parts, etc.) hauran de complir les "Recomanacions per a la Prevenció de les Infeccions Quirúrgiques" editades per la Generalitat de Catalunya i la norma UNE 100713 "Instalaciones de acondicionamiento de aire en hospitales" de Setembre 2005. A tal efecte serà necessari lliurar la certificació signada i segellada per l'instal·lador i/o empresa autoritzada amb la relació d'aquestes àrees on hi constarà: renovacions d'aire (renovacions/hora), velocitat d'aire d'impulsió (m/s), nivell de sobrepressió (Pa), Tª , Hr /(%) i Nivell Sonor (dB).

2.1.2. Projecte executiu actualitzat a la certificació final d'obra.

2.1.3. Es lliurarà la documentació escrita pertinent que requereix el RITE , en base al dimensionament segon projecte executiu realitzat

2.1.4. Totes les taxes de Indústria aniran a càrrec de la constructora o de la instal·ladora, mai a nom de CCSPT.

2.1.5. En els casos que les inspeccions hagin estat desfavorables, hi haurà un període màxim de 15 dies per resoldre les esmenes i entrar les respostes a les EIC, independentment dels terminis que es fixin a les pròpies actes d'inspecció.

3. RESTA D'INSTAL·LACIONS (gasos medicinals, tub pneumàtic, protecció al foc, cablejat estructurat de veu i dades, control d'accessos, CCTV protecció contra la intrusió, megafonia, sistema de trucada a infermeria, aïllament acústic, Sistema de gestió de cues, etc.)

3.1. DOCUMENTACIÓ:

3.1.1. En els sistemes de protecció al foc caldrà presentar un certificat de la instal·lació signat per instal·lador autoritzat i els certificats de posta en marxa.

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

3.1.2. En el cas de distribució mitjançant xarxa de gasos medicinals caldrà presentar el corresponent certificat segons norma UNE 737-3 i Llei 1800/2003.

- **Relació de documentació d'instal·lacions a lliurar DESPRÉS de la signatura del CERTIFICAT FINAL D'OBRA i de la posta en marxa de l'ACTIVITAT**

Per l'entrega definitiva de documentació s'hauran d'entregar 2 copies de projecte i de documentació annexa en paper i en format digital. L'entrega es farà amb carpetes tipus projecte de color negre, amb la caràtula i el llom amb el format acordat.

4. INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES I D'IL·LUMINACIÓ

4.1. DOCUMENTACIÓ

4.1.1. Documentació "as built" de la instal·lació (quadres elèctrics, circuits, connexions i escomeses).

4.1.2. Esquemes unifilars amb indicació de les seves seccions i quadres elèctrics segons RBT.

4.1.3. Pla de formació del personal de manteniment de tots aquells equipaments i/o sistemes que ho requereixin (en el cas d'instal·lar un nou sistema de regulació/control o integrar-lo a l'existent, serà necessari lliurar dues còpies del manual i del manual de l'usuari, tant en format imprès com digital).

4.2. RELACIÓ D'EQUIPAMENT I COMPONENTS :

4.2.1. Manuals del fabricant, manuals d'ús, i certificats del fabricant de tots els equips instal·lats (SAI's, quadres elèctrics, lluminàries, reactàncies, làmpades, etc.).

5. CONDICIONAMENT D'AIRE, VENTILACIÓ, ACS I AFS.

5.1. DOCUMENTACIÓ

5.1.1. Documentació "as built" de la instal·lació de condicionament d'aire, ventilació, ACS, AFS i xarxa d'evacuació d'aigües pluvials i residuals , on hi constaran els punts de connexió a la xarxa existent, circuits hidràulics amb seccions de canonades i tots els accessoris, circuits d'aportació i extracció d'aire amb dimensions i accessoris (reixes, reguladors de cabal, etc.), circuits frigorífics amb dimensions de canonades i accessoris així com tots els elements associats a la instal·lació (derivadors, etc.).

5.1.2. Relació dels cabals mesurats en totes les sortides dels difusors (l'empresa contractada posarà a disposició del CCSPT equips de mesures per si la propietat creu necessari fer mesures aleatòries).

5.1.3. Pla de formació del personal de manteniment de tots aquells equipaments i/o sistemes que ho requereixin (en el cas d'instal·lar un nou sistema de regulació/control o integrar-lo a l'existent, serà necessari lliurar

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

dues còpies del manual i del manual de l'usuari, tant en format imprès com digital).

5.2. RELACIÓ D'EQUIPAMENT I COMPONENTS DEL SISTEMA DE CONDICIONAMENT D'AIRE

5.2.1. Màquines productores de fred i/o calor

- Descripció de la instal·lació
- Manuals de manteniment.
- Certificació dels equips instal·lats.
- Manual d'ús.

5.2.2. Unitats de tractament d'aire (aparells de climatització).

- Relació d'aparells instal·lats indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, marca, model, cabal, pressió, potència frigorífica, potència calorífica, consum i dimensions.
- Per a cada model d'aparell de climatització es lliurarà el corresponent plànol d'especejament i descripció de les característiques mecàniques.
- Certificació dels equips instal·lats.
- Manual de manteniment.

5.2.3. Unitats d'extracció

- Relació d'aparells instal·lats indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, marca, model, cabal, pressió, consum dimensions i característiques mecàniques.
- Certificació dels equips instal·lats.
- Manual de manteniment.

5.2.4. Humidificadors

- Relació d'aparells instal·lats indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, referència, marca i model.
- Certificació dels equips instal·lats.
- Manual d'ús.
- Manual de manteniment.

5.2.5. Bombes centrífugues

- Relació d'aparells instal·lats indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, referència, marca, model, tensió, potència del motor, velocitat de gir, cabal i pressió.
- Fitxa tècnica amb les seves característiques mecàniques.
- Certificació dels equips instal·lats.
- Manual de manteniment.

5.2.6. Caixes terminals de mescla d'aire

- Relació d'unitats instal·lades indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, marca, model, cabal, tensió pressió i nivell sonor.
- Fitxa tècnica amb les seves característiques mecàniques.
- Certificació dels equips instal·lats.

5.2.7. Cortines d'aire

- Relació d'aparells instal·lats indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, marca, model i referència.
- Certificació dels equips instal·lats.

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

- Manual d'ús.
- Manual de manteniment.

5.2.8. Difusors d'aire

- Relació d'unitats instal·lades indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, marca, model, tipus i material emprat en la seva execució.
- Certificació dels elements instal·lats.
- Fitxa tècnica amb les seves característiques mecàniques.

5.2.9. Comportes tallafocs

- Relació d'unitats instal·lades indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, marca, model, tipus i material emprat en la seva execució.
- Certificació dels elements instal·lats.
- Fitxa tècnica amb les seves característiques mecàniques.

5.2.10. Boques de ventilació

- Relació d'unitats instal·lades indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, marca, model, tipus i material emprat en la seva execució.
- Certificació dels elements instal·lats.
- Fitxa tècnica amb les seves característiques mecàniques.

5.2.11. Silenciadors/atenuadors

- Relació d'unitats instal·lades indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, marca, model, tipus i material emprat en la seva execució.
- Certificació dels equips instal·lats.
- Fitxa tècnica amb les seves característiques mecàniques.

5.2.12. Filtres absoluts

- Relació d'unitats instal·lades indicant les especificacions que es detallen a continuació: localització, marca, model, tipus i material emprat en la seva execució.
- Certificació dels elements instal·lats.
- Fitxa tècnica amb les seves característiques mecàniques.

5.2.13. Circuits frigorífics

- Esquemes frigorífics amb especificació dels diàmetres de les canonades i característiques tècniques de tots elements integrants de l'esmentada instal·lació (derivadors, etc.).
- Certificats de la qualitat de la canonada de coure i dels aïllants emprats.

5.2.14. Reixes de ventilació, reguladors de cabal, comportes de regulació i altres elements de ventilació

- Certificació dels elements instal·lats.
- Fitxes tècniques.

6. RESTA D'INSTAL·LACIONS (Detecció d'incendis i extinció automàtica contra incendis , gasos medicinals, tub pneumàtic, protecció al foc,

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

cablejat estructurat de veu i dades, control d'accessos, CCTV protecció contra la intrusió, megafonia, sistema de trucada a infermeria, aïllament acústic, Sistema de gestió de cues, etc.).

6.1. DOCUMENTACIÓ

6.1.1. Documentació "as built" de la instal·lació (circuits, recorreguts i components de les instal·lacions especificant diàmetres, longituds, etc.).

6.1.2. Pla de formació del personal de manteniment de tots aquells equipaments i/o sistemes que ho requereixin (en el cas d'instal·lar un nou sistema de regulació/control o integrar-lo a l'existent, serà necessari lliurar dues còpies del manual i del manual de l'usuari, tant en format imprès com digital).

6.1.3. La propietat es reserva el dret de demanar un stock de material corresponent a instal·lacions específiques que degut al seu caràcter individual, poden derivar a posteriors relacions de dependència amb l'empresa fabricant.

6.2. RELACIÓ D'EQUIPAMENT I COMPONENTS DE LA RESTA D'INSTAL·LACIONS

6.2.1. Manuals i certificats del fabricant.

6.2.2. Manual de manteniment.

7. GESTIÓ DE LES INSTAL·LACIONS (Detecció d'incendis i extinció automàtica contra incendis ,electricitat, il·luminació, condicionament d'aire, ACS, AFS, gasos medicinals, tub pneumàtic, protecció al foc, cablejat estructurat de veu i dades, control d'accessos, CCTV protecció contra la intrusió, megafonia, sistema de trucada a infermeria, aïllament acústic, Sistema de gestió de cues, etc.).

En tots aquells sistemes que estiguin regulats, controlats o automatitzats cal presentar:

7.1. Llicències informàtiques.

7.2. Software en format en suport informàtic.

7.3. Documentació gràfica on es reflecteixi la integració de la nova instal·lació a la existent.

7.4. Manuals d'ús, regulació, control i domotització.

7.5. Pla específic de formació del personal de manteniment.

7.6. Software d'integració amb el sistema existent (BUS d'interconnexió).

7.7. Integració amb el sistema de gestió PC i implementació de les pantalles de control (serà necessari imprimir i lliurar a la propietat les pantalles que es jutgi necessari).

En aquells casos en els quals s'integrin diversos sistemes serà necessària tota la informació que a requeriment de la propietat s'exigeixi a nivell d'integració (plànols, esquemes, formació per a la integració, etc.).

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

- **Relació de documentació d'obra civil a lliurar DESPRÉS de la signatura del CERTIFICAT FINAL D'OBRA i de la posta en marxa de l'ACTIVITAT**

1. **DOSSIER DEL PLA DE CONTROL DE QUALITAT ON HI HA DE FIGURAR:**

   - Els resultats del control de qualitat realitzats:

   - Fitxes tècniques/ Homologacions / DIT'S de tots els materials instal·lats
   -Certificats de subministrament i instal·lació de qualificacions al foc de tots els materials requerits.

2. **PLÀNOLS AS-BUILT EN PAPER I FORMAT DIGITAL (DWG)**

Tota la documentació requerida es lliurarà en paper i format digital.

Formació.- Es realitzarà per compte de l'adjudicatari les jornades de formació necessàries al personal designat per CCSPT (tant assistencials com de manteniment) dels sistemes instal·lats.
Actes de visita d'obra signades.-

10.PÒLISSES D'ASSEGURANCES

Assegurança de responsabilitat civil. El contractista estarà obligat a disposar d'una assegurança que cobreixi els riscos i responsabilitats que poguessin derivar-se de la execució de les obres, incloent una assegurança contra incendis i robatori de les pròpies obres, amb un capital de cobertura suficient per la magnitud de l'empresa i que pugui incloure l'obra objecte d'aquesta contractació. Les primes de les pòlisses restaran a càrrec del contractista fins a la recepció de les obres.
A aquest efectes, haurà de presentar:

1. A la data de formalització del contracte, justificant conforme ha concertat l'esmentada assegurança en els termes assenyalats i justificant conforme es troba al corrent de pagament de la mateixa. L'incompliment d'aquesta obligació serà causa de resolució del contracte, prèvia audiència del contractista.
2. Juntament amb la certificació del mes en el que s'hagi de renovar la pòlissa, còpia de la mateixa i el seu justificant de pagament.
3. Arribat el moment de recepció de l'obra, haurà d'acreditar que la pòlissa té vigència pel termini de garantia de les obres fins a l'aprovació de l'acta del certificat de fi del període de garantia i que la prima corresponent a la mateixa està totalment satisfeta.

ANNEX QUADRE DE CARACTERÍSTIQUES DEL CONTRACTE
ASPECTES GENERALS EXPEDIENT 26OB0012P

4. En el supòsit que d'acord amb el previst en el present plec es produïssin modificacions i s'incrementés l'import de l'obra contractada, també s'haurà d'incrementar l'import de l'obra assegurada.
5. En cas d'incompliment de qualsevol d'aquests termes, el contractista serà plenament i íntegrament responsable dels riscos no assegurats, i el CCSPT podrà subscriure directament l'oportú contracte d'assegurança i repercutir la prima o primes corresponents al contractista i està facultada a deduir de les primeres certificacions d'obres la factura o factures que generi aquesta repercussió.

Caldrà aportar al Responsable del contracte còpies dels rebuts acreditatius de pagament de la pòlissa durant el temps de durada del contracte.
En cas de sinistre, de l'import de les franquícies, si n'hi ha, se'n farà càrrec el contractista.
La quantia exigida no actua, en cap cas, com a límit de responsabilitat indemnitzatòria de la qual pugi ser declarat culpable.